

Bizuteria z koralików

Madeleine Rollason

Zapraszamy do przejrzania książki.
Do poruszania się po dokumencie użyj klawiszy [PgUp] i [PgDn].

Wstęp

Jaką rolę odgrywają w moim życiu paciorki? Szczerze mówiąc, jestem po prostu „paciorkoholikiem”. Całe życie zajmowałam się jakimiś robotkami – gdy kończyłam jedną, łąpałam się za następną: robiłam na drutach, na szydełku, próbowałam haftu artystycznego itd. – i zawsze świetnie się przy tym bawiłam. Ale prawdziwa pasja obudziła się we mnie, gdy kupiłam pierwszy komplet koralików. Od tej pory każdą wolną chwilę spędzałam na poznawaniu rozmaitych technik. Z paciorków można robić wiele pięknych rzeczy. Mamy do wyboru koraliki w różnorodnych kolorach i kształtach oraz wspaniałe elementy wykończeniowe. Koraliki służą do wyrobu biżuterii, bibelotów, ozdób na ścianę albo do wykonania aplikacji na ubraniu, a nawet meblach – możliwości są nieograniczone.

Po pewnym czasie moje hobby przerodziło się w pracę, której poświęcałam się całymi dniami. Z radością przyjąłam propozycję przygotowania tej książki, ponieważ mogłam napisać o tym, co kocham najbardziej (oczywiście poza moim mężem i rodziną!).

Mam nadzieję, że po jej przeczytaniu docenisz sztukę koralikowej biżuterii. Tylko ostrożnie, bo można popaść w uzależnienie! Czasami budzę się o świcie z gotowym pomysłem, który muszę natychmiast wypróbować, a wieczorem nie mogę zasnąć, bo rozmyślam o jakimś nowym obrazie, który chciałabym wykonać z koralików. W moim domu mówi się, że „jeśli coś dostatecznie długo tkwi w bezruchu, to Madeleine zrobi to z koralików”.

Książka jest przeznaczona dla początkujących, zatem skoncentrowałam się w niej na podstawowych technikach niewymagających specjalnego warsztatu. Mam nadzieję, że dzięki ich szczegółowym opisom oswoicie się z koralikami na tyle, iż zechcecie realizować własne pomysły.

Materiały

Większość materiałów przydatnych do pracy z koralikami można bez trudu dostać w pasmanteriach lub w specjalistycznych sklepach. W książce zostały wymienione wszystkie elementy potrzebne do wykonania poszczególnych projektów, ale Czytelnik z pewnością dość szybko rozszerzy asortyment przydatnych mu narzędzi i materiałów.

Koraliki

Różnorodność dostępnych na rynku koralików jest ogromna, dlatego kluczową sprawą jest dobranie materiałów odpowiednich do realizacji danego projektu. Nie da się tu przecenić pomocy dobrego sprzedawcy, jeśli przydarzy się na takiego trafić. Rada fachowca w kwestii doboru odpowiednich koralików bywa nieoceniona. Koraliki można kupić na wagę (w gramach) albo w paczkach zawierających określoną ich liczbę. Rodzajów paciorków jest tak wiele, że skoncentrujemy się na najczęściej spotykanych.

Ziarenka

To najpopularniejsze koraliki, oferowane w dwóch odmianach.

Koraliki japońskie mają kształt cylindryczny. Produkowane są w rozmiarach od nr 6 (największe) do 22 (najmniejsze). Zdaniem znawców w porównaniu z koralikami czeskimi lepiej trzymają rozmiar i mają większe dziurki. Nadają się do różnych projektów i miewają wszechstronne zastosowanie.

Koraliki czeskie produkowane są w rozmiarach od nr 7 do 20. Nie są tak regularne jak paciorki japońskie. Doskonale nadają się do prac niewymagających użycia krosien oraz do haftowania.

Koraliki antyczne

Nazywane też delica. To najstarszy rodzaj koralików o idealnie cylindrycznym kształcie, bardzo cienkich ściankach i stosunkowo dużej dziurce. Odpowiednie do plecionek zdobionych koralikami, ponieważ bardzo łatwo układają się w kompozycji. Koraliki antyczne występują w dwóch rozmiarach: nr 11 (mniejsze) oraz nr 8 (większe). Są wprawdzie droższe od ziarenek, ale w niektórych projektach są nieodzowne.

Najczęściej spotykane rodzaje koralików w powiększeniu. Od lewej: trójkątne nr 8; ziarenka czeskie nr 10; antyczne nr 11 oraz ziarenka japońskie nr 11.

Rureczki

To długie, cylindryczne koraliki przypominające pociętą słomkę. Oferowane w wielu kolorach i różnych wariantach. Rozmiar podawany jest w milimetrach. Najczęściej spotykana długość: 2, 3 lub 5 mm. Należy uważać na ostre krawędzie rureczek, by nie przecięły nitki. Najczęściej wykorzystywane do obszywania krawędzi i wykańczania pracy.

Koraliki graniaste

Oprócz klasycznego kulistego kształtu koraliki mogą przybierać wiele innych form. Miewają przekrój trójkątny, kwadratowy bądź sześcienny. Każdy z nich daje inny efekt.

Bryłki

Najlepszym przykładem takich koralików są kryształki. Autorka często umieszcza je w swoich pracach, ponieważ wspaniale akcentują wybrane punkty projektu. Wielkość tych koralików podawana jest w milimetrach: od 3 do 10 mm.

Cekiny

Cekiny robi się z drewna, szkła, kamieni półszlachetnych, a także z plastiku. Ich średnica podawana jest w milimetrach, od 2 do 10 mm, a czasem więcej.

Powierzchnia i struktura koralików

Niełatwo opisać powierzchnię i strukturę koralika, ponieważ każdy producent stosuje własną terminologię. Oto najczęściej spotykane określenia:

szklane – przezroczyste, czasami lekko oszronione;

mleczne – nieprzezroczyste o mętnym zabarwieniu;

oszronione – półprzezroczyste z białym nalotem;

tęczowe – mieniające się barwami tęczy, wykonane z materiału przezroczystego lub mlecznego, mogą być oszronione;

opalizujące – mieniające się jak mika i odbijające światło, mogą być oszronione;

lustrzane – o jednolitej, lustrzanej powierzchni;

metaliczne – przypominają metal;

prażkowane – bywają przezroczyste, zdobione różnokolorowymi podłużnymi liniami. Najczęściej spotyka się prażki srebrne lub złote, ale bywają także w innych kolorach.

Dobór koralików

Nie należy mieszać koralików różnych producentów, bo efekt może być trudny do przewidzenia.

Należy kupić tyle koralików, żeby wystarczyło na cały projekt, bowiem kolor następnej partii może nieznacznie się różnić.

Przed przystąpieniem do pracy trzeba koraliki przebrać i odrzucić uszkodzone, krzywe oraz te, których dziurka do przewleczenia igły jest za mała.

Igły i nitki

Do pracy z koralikami nadaje się każda igła, która przejdzie przez dziurkę koralika. Jednak najlepiej sprawdzają się specjalne igły do paciorków. Są długie i cienkie (nr 10, 12, 13, 15 i 16 – najcieńsza). Do wszystkich zaprezentowanych wzorów będzie potrzebna igła nr 10. Jeśli masz kłopot z nawlekaniami nitki, kup sobie przyrząd do nawlekania nitki.

Do nawlekania koralików nadają się prawie wszystkie nici. Godna polecenia jest nić Nymo – mocna, woskowana, (sprawdzona w krawiectwie), w szpulkach po 60 m lub 275 m. Sklepy oferują szeroką gamę kolorów i grubości nici Nymo (00 – najcieńsza, FF – najgrubsza). Aby wykonać wzory z tej książki, wystarczy nić grubości D. Równie dobrze można używać nylonowej woskowanej nici Silamide, chociaż szybciej się mechaci.

Bardzo dobre są także nici jedwabne. Mają różne kolory i odpowiednią grubość. Jedwab daje się łatwo wiązać i świetnie pasuje zarówno do delikatnych projektów, jak i sznurów koralu.

Przed rozpoczęciem pracy nitkę należy przeciągnąć przez wosk, kostkę parafiny lub mydła, żeby była śliska i nie mechaciła się.

Przygotowanie nici

Skrecona, poplątana nitka, supełki czy rozkręcone końce nici potrafią doprowadzić do szału. Co zrobić, żeby temu zapobiec? Nie używaj nici dłuższej niż 150 cm. Kilkakrotnie przeciągnij nitkę między palcami, żeby ją rozprostować.

Inne akcesoria

Oto lista potrzebnych przyrządów ułatwiających pracę. Choć można się bez nich obejść, warto je mieć.

Podkładka z aksamitu lub cienkiej gąbki, która zapobiegnie sturlaniu się koralików.

Kombinerki o długich, płaskich szczękach do wyginania zakończeń i mocowania zapieć.

Centymetr lub linijka i ostre **nożyczki**.

Wygodny **pojemniczek** na koraliki, najlepiej miseczka lub spodeczek.

Igła do koralików

Podczas pracy często zdarza się, że igła przechodzi przez nitkę, co znacznie ją osłabia i sprawia, że projekt wygląda niechlujnie. Aby temu zapobiec, najlepiej stępić czubek igły pilnikiem.

Przy nawlekanii igły łatwiej trzymać nitkę nieruchomo i trafiać oczkiem igły na nitkę, a nie na odwrot.

Do rozsypiania nitki należy używać tępego końca igły (zakończonego oczkiem), żeby uniknąć przebicia nitki i jej zmechacenia.

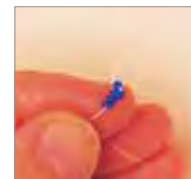
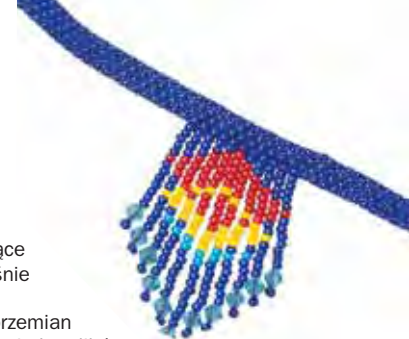
Elementy wykończeniowe

Na rynku dostępny jest spory wybór tak zwanych półfabrykatów: zapieć do naszyjników, sztyftów do kolczyków, karabńczyków, okuć i innych elementów wykończeniowych niezbędnych do koralikowej biżuterii.

Wzór ukośny

Ten układ koralików nosi także miano **peyote**, pochodzące od nazwy południowoamerykańskiego kaktusa, który rośnie bardzo wolno, ma właściwości halucynogenne, a bruzdy z kępkami koleców na jego powierzchni układają się na przemian w taki wzór, jak koraliki w tym wzorze. Taki sposób łączenia koralików charakteryzuje wyroby południowoamerykańskie i afrykańskie. Technika ukośnego łączenia koralików jest dość popularna dzięki wszechstronności zastosowania i możliwości względnie szybkiego wykonania. Wykorzystuje się w niej parzystą liczbę koralików i najczęściej stosowana jest do tworzenia płaskich modeli. W tej technice ważne jest, aby koraliki były odpowiednio ściśnięte. Zbyt luźna nitka spowoduje, że koraliki nie utworzą oczekiwanego wzoru, a między nimi pojawią się dziury. Natomiast jeśli nitka będzie ściągnięta za ciasno, na powierzchni modelu powstaną fałdy i wybrzuszenia.

3. Mocno ściągnij, aby nowy koralik ułożył się nad czwartym równoległe do czterech pierwszych. Czwarty i piąty koralik powinny znaleźć się odpowiednio w pierwszym i trzecim rzędzie.

4. Dodaj następny granatowy koralik i włóż igłę z prawej strony ponownie w pierwszy z czterech początkowych koralików.

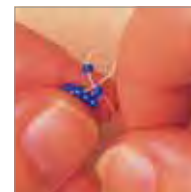
5. Mocno ściągnij nitkę, aby koraliki wyraźnie ułożyły się zygzakiem – na przemian pół koralika w górę, pół koralika w dół.

6. Wygładź koraliki kciukiem i palcem wskazującym. Naciągnij nitkę, owijając ją i blokując między palcem wskazującym a środkowym. Naniż granatowy koralik i przełóż igłę od lewej strony przez ostatni wystający koralik w trzecim rzędzie.

Kobaltowa obróżka

Prosty naszyjnik wykonany techniką peyote, czyli w układzie ukośnym, szeroki na cztery koraliki (po dwa w każdym rzędzie) i ozdobiony wisiorkiem z frędzelków. Ozdoby o żywych kolorach są charakterystyczne dla wyrobów indiańskich.

7. Weź następny koralik i przełóż igłę przez drugi wystający koralik w trzecim rzędzie. Znowь ściągnij mocno nitkę.

8. Powtarzaj czynności 2–7, aż uzyskasz odpowiednią długość obróżki (dodając po dwa koraliki w każdym rzędzie).

9. Kiedy nitka skończy się, weź nową i przewlec ją przez koraliki kilka rzędów wstecz...

10. ... wsuń igłę pod nitkę między dwoma koralikami tak, aby uzyskać pętelkę do zawiązania supełka.

11. Prowadź nitkę w górę obróżki, zawiązując co jakiś czas kolejny supełek. Nowa nić musi wyjść z tego samego koralika, co poprzednia nitka. Prowadź nową nitkę śladem poprzedniej, potem końcówką poprzedniej nitki zawiąż supełek od spodu obróżki.

Materiały i narzędzia

Japońskie koraliki (ziarenka), nr 11:
 Kobaltowe mleczne – 20 g
 Turkusowe mleczne – 5 g
 Czerwone mleczne – 5 g
 Żółte mleczne – 5 g
 Turkusowe dwustronnie szlifowane kryształki o średnicy 4 mm – 11 szt.
 Igła do koralików nr 10
 Nitka Nymo (lub podobna), D lub grubsza
 Wosk do nici
 Zapięcie na magnes

1. Sięgnij do opisu na stronach 14 i 15 i przygotuj nić długości 115 cm z „supelkiem” z granatowego koralika. Naniż trzy granatowe koraliki, które rozłożą się na dwa pierwsze rzędy obróżki. Luźny koniec nitki przytrzymaj palcem wskazującym i kciukiem lewej ręki, zaś nitkę między koralikami a igłą napnij mocno, przekładając ją nad palcem wskazującym i przytrzymując środkowym.

Odpowiednie napięcie nitki zapewni prawidłowy układ wzoru.

2. Teraz nawlec kolejny koralik, żeby rozpocząć trzeci rząd wzoru peyote. Naniż następny granatowy koralik, po czym włóż igłę od prawej strony w przedostatni koralik z czterech pierwszych, czyli w przeciwnym kierunku.

Gobelin z irysem

Taki niewielki gobelin będzie dobrze wyglądał na każdej niemal ścianie. Projekt jest duży, lecz z pewnością warto włożyć w niego trochę pracy. Przystępując do wykonania dużej formy techniką peyote, warto odliczyć koraliki poszczególnych kolorów potrzebne do wykonania danego rzędu, żeby nie sięgać po każdy kolor do oddzielnego pudełeczka. W ten sposób można szybko zorientować się, kiedy został popełniony błąd.

Wykonanie gobelinu zacznij od dołu, nabierając najpierw pięćdziesiąt koralików, które rozłożą się na dwa pierwsze rzędy. Posuwaj się w górę wzoru o pół koralika w każdym rzędzie.

Aby ułatwić wykonanie tego obrazka, jego schemat został podzielony na dwie części. Dwie czerwone linie na diagramie oznaczają ten sam rząd.

Górna krawędź gobelinu przechodzi w dwa pasy o szerokości dwunastu koralików (po sześć koralików w rzędzie), na których obraz jest zawieszony. Należy je zawinąć i umocować od spodu taką samą metodą, jaką zamykany był obwód pierścionka (patrz strona 28).

Japońskie koraliki (ziarenka), nr 11:

Białoziłote mleczne – 30 g

Jasnoszare lustrzane – 3 g

Granatowe opalizujące – 3 g

Brazowoalabastrowe w srebrne prążki – 20 g

Jasnożółte – 1 g

Zielone mleczne – 2 g

Fioletowoalabastrowe – 3 g

Żółte w zielone prążki – 3 g

Szmaragdowozielone w żółte prążki – 4 g

Zieleń butelkowa, szklane – 1 g

Ciemnobłękitne w srebrne prążki – 5 g

Żółtozielone mleczne – 2 g

Jasnoziłote lustrzane – 1 g

Mały ozdobny drążek do zawieszenia gobelinu

Schemat wzoru peyote

Czerwone linie na obu schematach oznaczają ten sam rząd.